

✚ اختلال شخصیت چیست؟

اختلالات شخصیتی گروهی از اختلالات روانی هستند که ویژگی آن‌ها الگوهای پایدار و ناپایدار رفتاری به دور از شخصیت و فرهنگ آن فرد است که می‌توانند عملکرد اجتماعی، شغلی و فردی را مختل کنند. این افراد معتقدند که طرز تفکر و رفتار آن‌ها کاملاً عادی است و نیازی به درمان اختلال شخصیت ندارند. این رفتارها و نگرش‌ها اغلب باعث ایجاد مشکلات و محدودیت‌ها در روابط، برخورد‌های اجتماعی و محیط کار یا مدرسه می‌شود.

✚ علت اختلالات شخصیت:

علت اختلالات شخصیتی مشخص نیست. اعتقاد بر این است که آن‌ها ممکن است در اثر تأثیرات ژنتیکی و محیطی، که برجسته‌ترین آسیب در دوران کودکی است، برانگیخته شوند. اختلالات شخصیتی در سال‌های نوجوانی یا اوایل بزرگسالی بروز می‌کند. درمان اختلال شخصیت به طور معمول شامل روان‌درمانی و دارو است.

✚ انواع مختلف اختلالات شخصیتی:

بر اساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، ده اختلال شخصیت در سه گروه طبقه‌بندی شده‌است.

❖ گروه اول: افراد عجیب و نامتعارف

۱- اختلال شخصیت پارانوئید:

این بیماران اغلب بدبین، متخاصم، تحریک پذیر و خشمگین‌اند. افراد متعصب که به همسر خود سوءظن دارند، اهل دعا و مرافعه‌اند.

۲- اختلال شخصیت اسکیزوئید:

که با عدم علاقه به برقراری روابط اجتماعی، گرایش به یک زندگی انفرادی، پنهان‌کاری و سردی عاطفی، بی‌تفاوتی مشخص می‌شود. گفتار پرتکلف یا خشک و تصنعی، عدم لذت بردن از اکثر فعالیت‌ها، بی‌تفاوتی آشکار نسبت به نقد یا تحسین، نامشخص بودن گرایش جنسی، استفاده بالا از قدرت تخیل و عقاید اخلاقی یا سیاسی نامتعارف، از دیگر ویژگی‌های این افراد است.

۳- اختلال شخصیت اسکیزوتایپال:

این اختلال شخصیت با ویژگی‌هایی همچون بدگمانی، ترس اجتماعی، علاقه به انزوای اجتماعی، تفکر جادویی، عقاید منحصر به فرد، خطاهای ادراکی و مسخ واقعیت مشخص می‌شود.

❖ گروه دوم: افراد احساساتی و دمدمی

۱- اختلال شخصیت ضد اجتماعی:

این اختلال با الگوی فراگیر و پایدار عدم همدلی، نادیده گرفتن حقوق دیگران برای منفعت شخصی مشخص می‌شود. این اختلال معمولاً در اوایل نوجوانی ظاهر می‌شود. افراد مبتلا اغلب درگیر رفتارهای مجرمانه مانند خشونت، دزدی، فریبکاری و تخریب اموال عمومی هستند.

۲- اختلال شخصیت مرزی:

شخصیت مرزی الگوی فراگیر بی‌ثباتی در روابط بین‌فردی، خودانگاره و عواطف، به همراه تکانشگری، اقدام به خودکشی و افکار خودکشی، آسیب زدن به خود و خودزنی می‌باشد.

۳- اختلال شخصیت نمایشی:

این افراد غالباً با تحریک بیش از حد نمایشی یا تحریک آمیز جنسی، سعی در جلب توجه بیشتر دارند. آن‌ها به راحتی توسط افراد دیگر تحت تأثیر قرار می‌گیرند و نسبت به انتقاد یا عدم پذیرش بسیار حساس هستند.

۴- اختلال شخصیت خودشیفتگی:

این افراد معتقدند که از دیگران اهمیت بیشتری دارند. آن‌ها تمایل به اغراق در دستاوردهای خود دارند و ممکن است در مورد جذابیت یا موفقیتشان لاف بزنند. آن‌ها نیاز به تحسین عمیق دارند، اما برای سایر افراد همدلی ندارند.

❖ گروه سوم: مضطرب و هراسان

۱- اختلال شخصیت اجتنابی:

افراد مبتلا به این اختلال الگویی از پرهیز اجتماعی، احساسات بی‌لیاقتی، حساسیت شدید به طرد و انتقاد از جانب دیگران و اجتناب از تعامل اجتماعی، با وجود میل شدید به نزدیکی به دیگران از خود نمایش می‌دهند.

۲- اختلال شخصیت وابسته:

این افراد برای تأمین نیازهای عاطفی و جسمی خود و نیز تصمیم‌گیری به شدت به افراد دیگر وابسته هستند و معمولاً از تنها بودن خودداری می‌کنند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

سمنان

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر

اختلالات شخصیت

تهیه و تنظیم:

واحد روانشناسی بیمارستان کوثر

بهار ۱۴۰۴

کد: K(E.R)EPP۱۵۴/۰۱/۱۴۰۴/۰

است در کاهش علائم مختلف اختلال شخصیت کمک کنند:

داروهای ضد افسردگی، که می تواند به بهبود خلق و خوی افسرده، عصبانیت یا تحریک پذیری کمک کند.

تثبیت کننده خلقی، که از نوسانات خلقی جلوگیری می کند و تحریک پذیری و پرخاشگری را کاهش می دهد.

داروهای ضد روان پریشی، همچنین به عنوان نورولپتیک شناخته می شوند، که ممکن است برای افرادی که اغلب تماس با واقعیت را از دست می دهند، مفید باشد.

داروهای ضد اضطراب، که به رفع اضطراب و بی خوابی کمک می کند.

منابع:

- آسیب شناسی روانی دکتر حمزه گنجی بر اساس DSM-۵-۱۴۰۳-جلد دوم
- دستنامه روانپزشکی کاپلان و سادوک-۲۰۱۹

آدرس سایت آموزشی بیمارستان کوثر:

<http://kosarhos.semums.ac.ir>

آدرس سایت کلینیک بیمارستان:

clinic.semums.ac.ir

لطفا در صورت هر گونه سوال با شماره تلفن ۰۲۳۳۱۴۲۲۵۴۰- تماس بگیرید.
۲۵۳۴ تماس بگیرید.

همچنین ممکن است آن ها سوء استفاده جسمی و کلامی از جانب دیگران را تحمل کنند.

۳- اختلال شخصیت وسواسی-اجباری:

این افراد کمالگرا و انعطاف ناپذیر بوده و به گونه ای افراطی نگران کنترل کردن تمامی جزئیات مربوط به مسائل هستند. زندگی آنان توسط مقررات، برنامه ها و روال های انعطاف ناپذیر کنترل می شود. توجه بیش از حد آن ها به کار، مانع از خودانگیزگی، آرمیدگی و برقراری روابط عمیق می شود. آنان در زمینه مسائل مالی، هیجان ها و عواطف، افرادی تنگ نظر بوده و همواره اظهار می دارند که همیشه باید «حرف، حرف ما باشد».

چگونه به شخصی که دارای اختلال در شخصیت است کمک کنیم؟

اگر به شخصی نزدیک هستید که گمان می کنید اختلال شخصیتی دارد، باید او را ترغیب به کمک و درمان اختلال شخصیت کنید. ممکن است آن ها عصبانی یا دفاعی شوند، اما مهم است که از بحث و گفتگو با آن ها خودداری کنید. در عوض، روی بیان احساسات خود تمرکز کنید و نگرانی های خود را در مورد رفتارهای آن ها ابراز کنید. اگر احساس می کنید شخص دیگری قصد دارد به خود یا دیگران آسیب برساند با شماره اورژانس یا پلیس تماس بگیرید.

دارو

هیچ دارویی برای درمان اختلال شخصیت تأیید نشده است. با این حال، برخی از داروهای تجویزی ممکن